

Datum
2022-11-10
Adress
Storgatan 15
Diarienummer
ÖFN-2022-346

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från Justitiedepartementet - Alla tiders föräldraskap - ett stärkt skydd för barns familjeliv SOU 2022:38 Ju2022/02331

Överförmyndarnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden i Malmö kommun anser att utredningen lämnat förslag som i stort kommer att leda till en mer sammanhållen, könsneutral och jämlik reglering av föräldraskap och som är mer anpassat efter olika familjekonstellationer. I fråga om hävande av föräldraskap för den förälder som inte har fött barnet bidrar förslaget till att barnets rättigheter såväl som barnet som rättssubjekt stärks. Nämnden vill framföra följande synpunkter avseende förslaget om att 11 kap. 3 b § införs i föräldrabalken.

- Konsekvenser för barn över 15 år med intellektuell funktionsnedsättning.
- Överväganden om en ändring i 11 kap. 17 a § 3 stycket.
- Överväganden om 11 kap. 3 b § bör fungera på ett liknande sätt som enligt 20 kap. 2 § 2 stycket.
- Att 11 kap. 3 b § 2 stycket bör förtydligas.

Yttrande

Överförmyndarnämnden ställer sig i stort positiv till förslaget om att 11 kap. 3 b § införs i föräldrabalken. Det är positivt att föräldrar inte ska kunna missbruka barnets talerätt i egna syften och att det införs ett krav på synnerliga skäl för att barnet vid en mogen ålder själv ska kunna föra sin talan.

Utredningen har inte problematiserat de konsekvenser det kan innebära för barn med intellektuella funktionsnedsättningar som saknar förutsättningar att föra sin egen talan, och som enligt nuvarande lagstiftning kan företrädas av en god man enligt 11 kap. 2 §. Nämnden ser att det finns en risk att barn över 15 år med intellektuella funktionsnedsättningar lider rättsförlust om de ska föra sin egen talan trots att de saknar den förmågan.

Nämnden anser att utredningen saknar överväganden av alternativet att låta förordnande av god man enligt 11 kap. 3 b § fungera på ett liknande sätt som god man enligt 20 kap. 2 § 2 stycket förordnas idag. En sådan god man bör ha den juridiska kompetens som krävs för att kunna föra barnets talan i domstol. I Malmö kommun är en god man som har förordnats för att företräda ett barn i mål om hävande av faderskap sällan den som utför det faktiska arbetet att föra barnets talan, det sköts i regel av jurister. I och med att jurister redan idag arbetar med den här typen av mål bör de kunna förordnas som god man och ha rätt till ersättning av allmänna medel som bekostas av staten.

Utredningen föreslår att de allmänna reglerna om godmanskap ska gälla i tillämpliga delar. Detta innebär att överförmyndaren enligt 11 kap. 17 a § på begäran av rätten ska lämna förslag på god man. Om förslaget kommer att innebära att överförmyndaren i en övervägande del av fallen av rätten åläggs att lämna förslag på god man, bör en ändring av 11 kap. 17 a § 3 stycket övervägas på så sätt att även i de fall överförmyndaren ansöker om ett förordnande av god man enligt 11 kap. 3 b § ska överförmyndaren då också lämna förslag på god man.

Av utredningens förslag till 11 kap. 3 b § 2 stycket framgår att rätten ska förordna en god man för barnet om barnet är motpart i ett mål om hävande av föräldraskap. Av förslaget till 3 kap. 3 § framgår att barn som har fyllt 15 år för sin egen talan. Nämnden anser att det i förslaget till 11 kap. 3 b § 2 stycket tydligare bör framgå att barn som har fyllt 15 år även i dessa fall för sin egen talan. Nuvarande lydelse kan tolkas på så sätt att god man ska förordnas för barnet oavsett ålder.

Ordförande

.....
Zinaida Kajevic
.....

[Direktör]

.....
Britt-Marie Pettersson
.....